

Türkçe Ö?retimi Yeterlili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe Ö?retimi Yeterlili?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31942>

Özet

Türkçe Ö?retimi Yeterlili?i Ölçe?i, s?n?f ö?retmenli?i program? son s?n?f ö?rencilerinin Türkçe ö?retimi konusundaki alg?lanan veya fiili yeterlilik düzeylerini sistematik olarak de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, ö?rencilerin dil becerileri (okuma, yazma, dinleme, konu?ma) ve dilbilgisi ö?retimine yönelik pedagojik bilgi ve becerilerini ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, 2017 y?l?nda Ay?e Ye?ilo?lu ve Mehmet Özer taraf?ndan gerçekte?tirilen kapsaml? bir akademik çal??man?n ürünüdür. Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Özellikle ilkokul düzeyinde görev yapacak olan s?n?f ö?retmenlerinin, temel dil becerilerini kazandırmadaki rolü hayati oldu?undan, bu ölçek onlar?n ö?retmen yeterlilikleri alan?ndaki eksiklerini tespit etmek ve e?itim programlar?n? bu do?rultuda iyile?tirmek için güçlü bir araç sunmaktadır. Ölçek çe?idi, akademik bir makale kapsam?nda sunulan bir **Geli?tirme** çal??mas?dır.

Anahtar Kelimeler

Türkçe ö?retimi, ö?retmen yeterlilikleri, s?n?f ö?retmenli?i, yeterlilik ölçe?i, pedagojik içerik bilgisi, dil becerileri.

Yazarlar

Ay?e Ye?ilo?lu, Mehmet Özer

Amaç

Türkçe Ö?retimi Yeterlili?i Ölçe?i'nin temel amacı, s?n?f ö?retmenli?i lisans programlar?n?n son s?n?f?nda öğrenim gören ö?rencilerin, ilkokul düzeyinde Türkçe ö?retimi alan?ndaki bilgi, beceri ve tutum yeterliliklerini ölçmektir. Bu yeterliliklerin de?erlendirilmesi, hem bireysel ö?retmen adaylar?n?n geli?im alanlar?n? saptamak hem de üniversitelerin ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n kendilerini Türkçe derslerini planlama, uygulama ve de?erlendirme süreçlerinde ne derece yetkin hissettiklerini belirlemeye odaklanm??tır. Bu sayede, ö?retmen yeti?tirme kurumlar? müfredatlar?n?, özellikle dil ö?retimi metodolojileri ve uygulamalar? üzerine yo?unla?arak, daha hedef odakl? hale getirebilirler.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, **Türkçe Ö?retimi Yeterlili?i** kavram?dır. Bu yap?, genellikle

öğretmen adaylarının sadece alan bilgisine sahip olmaları değil, aynı zamanda bu bilgiyi öğrencilere etkili bir şekilde aktarma kapasitesini (Pedagojik İçerik Bilgisi) de içerir. Ölçek, muhtemelen dört ana dil becerisi (Dinleme/Anlama, Konuşma, Okuma, Yazma) ile Dilbilgisi ve Öğretim Metotları gibi alt boyutlardan oluşmaktadır.

Bu yeterlilik yapısı, öğretmen adaylarının ders planlama becerilerinden, öğrenci performansına değerlendirme yöntemlerine kadar geniş bir yelpazeyi kapsar. Ölçek, öğretmen yeterlilikleri çerçevesinde, dil öğretimi disiplinine özgü yetkinlikleri derinlemesine analiz etmeyi mümkün kılmaktadır.

Geçerlik

Ölçek, akademik bir geliştirme çalışması olduğu için, yapısal geçerlik (construct validity) ve içerik geçerlik (content validity) çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır. İçerik geçerliği, genellikle uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır. Yapı geçerliği ise muhtemelen Faktör Analizi yöntemleriyle desteklenmiştir.

Kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir (-). Ancak, ölçeğin yayımlandığı akademik makalenin (Turkish Studies) hakemli yapısı, ölçeğin bilimsel standartlara uygun olarak geliştirildiğini göstermektedir. Detaylı geçerlik sonuçları için, Yeşiloğlu ve Özer'in 2017 tarihli orijinal makalesine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğine dair sayısal veriler kaynak metinde mevcut değildir (-). Bununla birlikte, ölçek geliştirme sürecinin bir parçası olarak iç tutarlılık (internal consistency) analizlerinin (genellikle **Cronbach Alfa katsayısı**) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliği çalışmaları yürütüldüğü öngörülmektedir.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı temel yapıyı, yani Türkçe Öğretimi Yeterliliğini, tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklemeler üzerinde uygulandığında benzer sonuçlar verme yeteneğini doğrulamak için elzemdir.

Faktör Analizi

Türkçe Öğretimi Yeterliliği Ölçeği'nin yapısal boyutları belirlemek amacıyla **Keşfedici Faktör Analizi (KFA)** ve/veya **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemlerinin kullanıldığı kabul edilmektedir. Bu analizler, ölçeğin kuramsal olarak öngörülen alt boyutlarının (örneğin, Okuma Öğretimi Yeterliliği, Yazma Öğretimi Yeterliliği) ampirik verilerle desteklenip desteklenmediğini ortaya koyar.

Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu bir yapıya ölçtü?ünü ve her bir maddenin ilgili faktöre yüksek yük verdi?ini göstermi? olmalıdır. Bu, ölçe?in **Türkçe ö?retimi** yeterlili?inin farklı yönlerini bamsız olarak değerlendirme yetene?ini sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Öz bildirim tipi tutum veya yeterlilik ölçe?i)

Biçim: Derecelendirme (Kaynaktaki belirtilmemiştir, ancak geli?tirme ölçekleri genellikle **Likert tipi** derecelendirme kullanır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adaylar? (Sınıf Ö?retmenli?i)

Yaş Grubu: Genç Yeti?kinler (Yaklaşık 21-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detaylar?: Sınıf ö?retmenli?i lisans programları'nın son sınıf öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim yoluyla adayları'n, çe?itli Türkçe ö?retimi senaryoları veya yeterlilik alanları hakkındaki algıları'nı Likert tipi bir ölçek üzerinde i?aretleme istenmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Sınıf ö?retmenli?i, pedagojik içerik bilgisi, geçerlik, güvenirlilik, dil becerileri, **TOYÖ**, faktör analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Bağı Kurulu? E-posta Adresleri: ayseyesiloglu@gmail.com (Sorumlu Yazar: Ayşe Yeşiloğlu)

Yazın Adresi: Makalenin yayımlandığı tarihte ilgili yazarları'nın bulunduğu üniversite veya kurum adresleri geçerlidir. (Detaylar kaynaktaki verilmemiştir.)

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Şinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılması için yazar(lar) ile iletişime geçilmesi önerilir. Sorumlu yazar Ayşe Yeşiloğlu'dur.

Ücret: Ölçe?in kendisinin kullanılması için herhangi bir ücret bilgisi belirtilmemiştir; ancak akademik kullanımı genellikle ücretsizdir, izin alınması şarttır.

Test Yılı: Ölçek, 2017 yılında yayımlanan makale kapsamında geliştirilmiştir.

Kaynaklar

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışması ve referansları aşağıdadır:

Yeşiloğlu, A. ve Özer, M. (2017). Sınıf öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin Türkçe öğretimi konusundaki yeterliliklerinin değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 12(6), 863-880.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı: turkishstudies.net

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: turkce-ogretimi-yeterliliği-ölçeği-toad.pdf

Türkçe Öğretimi Yeterliliği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddelerine dair bilgi bulunmamaktadır. Ölçek maddeleri için lütfen Yeşiloğlu ve Özer (2017) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurunuz.